

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Warszawa, 6.04.2020

Marlena Małąg
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Szanowna Pani Minister,
Szanowny Panie Ministrze

Koronawirus wstrząsnął światem każdego i każdej z nas, na poziomie globalnym, narodowym i indywidualnym. W tym stanowisku Wielka Koalicja za Równością i Wyborem, zrzeszająca ponad 100 organizacji kobiecych i grup nieformalnych, zwraca uwagę na zagrożenia dla praw człowieka, a w szczególności praw kobiet i grup mniejszościowych.

W szczególnie dużym stopniu i na wielu poziomach epidemia dotyka kobiety. Z powodu braku wsparcia instytucjonalnego w opiece nad dziećmi, wiele kobiet musi opiekę łączyć z pracą i obowiązkami domowymi. Poprzez wprowadzenie zakazu przemieszczania się, pracy zdalnej, zamykania wielu miejsc pracy kobiety zmuszone są do przebywania w domach, często ze swoimi przemocowymi partnerami, mężami, czy innymi członkami rodziny. Jak podaje Rzecznik Praw Obywatelskich skala przemocy domowej gwałtownie wzrasta¹. Kobiety doświadczające przemocy są teraz skazane na przebywanie ze swoimi oprawcami w tej samej przestrzeni, jest im trudniej znaleźć bezpieczne miejsce w zamkniętej przestrzeni, aby choć na szybko zadzwonić pod numer interwencyjny z prośbą o pomoc i wsparcie. Apelujemy o zapewnienie wsparcia instytucjonalnego i bezpieczeństwa dla kobiet ze strony stosownych instytucji państwowych.

Szczególnie zagrożone mogą być kobiety w trudnej sytuacji ekonomicznej, którym może być trudniej chronić się przed rozprzestrzenianiem się wirusa, z uwagi na brak dostępu do informacji, internetu, służby zdrowia, ośrodków pomocy. Apelujemy do ośrodków pomocy społecznej o szczególną troskę i pomoc skierowaną do tej grupy kobiet.

Równocześnie rośnie frustracja spowodowana ciągłym przebywaniem w domu, wiele kobiet może dotknąć utrata pracy (ministra pracy Marlena Małąg prognozuje wzrost liczby bezrobotnych o 500 tysięcy).

---

¹ Również Wan Fei, założyciel antyprzemocowej organizacji w prowincji Hubei w Chinach, informuje o podwojeniu się liczby zgłoszeń przypadków przemocy od momentu pojawienia się wirusa (źródło: <https://www.sixthtone.com/news/1005253/domestic-violence-cases-surge-during-covid-19-epidemic>)

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Dodatkowo system ochrony zdrowia jest przeciążony, dostanie się do lekarza, w tym do ginekologa, staje się bardzo utrudnione. To powoduje, że dostęp do świadczeń gwarantowanych jak np. badania prenatalne, aborcja, czy dostęp do antykoncepcji (w tym awaryjnej) staje się jeszcze bardziej utrudniony. Apelujemy do Ministerstwa Zdrowia o szerokie zapewnienie dostępu do antykoncepcji, w tym także awaryjnej poprzez system e-recept. Antykoncepcja awaryjna jest szczególnie ważna dla kobiet, ofiar przemocy seksualnej.

W sytuacji nadwyrężenia systemu opieki zdrowotnej i obostrzeń w dostępie do transportu oraz często pogarszającej się sytuacji finansowej, wiele kobiet, które mają prawo do legalnej aborcji, w przypadku odmowy jej wykonania w państwowym szpitalu będzie ryzykowało zdrowie i życie, przeprowadzając terminację ciąży w niebezpiecznych warunkach. Apelujemy o zniesienie barier i ułatwienie dostępu do legalnej aborcji w państwowych placówkach zdrowia. Podobnie, opieką należy objąć w obecnej sytuacji kobiety, które są w ciąży i czekają ich porody. Ograniczony dostęp do opieki okołoporodowej może wzmóc dyskryminację i złe traktowanie.

Pandemia koronawirusa dotyka również osoby nieheteroseksualne i transpłciowe. Część z nich zmuszona jest przebywać w zamkniętej przestrzeni z osobami, które ich nie akceptują i są wobec nich przemocowe. Jak mówi Specjalny Sprawozdawca ds. mniejszości ONZ, "COVID-19 nie dotyczy tylko zdrowia, jest to też wirus potęgujący ksenofobię, rasizm, nienawiść i wykluczenie"². Dlatego też szczególnie ważne jest zapewnienie bezpieczeństwa i stosownej pomocy ze strony państwa.

Równocześnie ruchy antydemokratyczne i ultrakonserwatywne rosną w siłę i obecna sytuacja zdaje się być dla nich sprzyjająca. Cieszy ich zamykanie granic, powrót kobiet do „tradycyjnych” ról w domu i wstrzymanie debat publicznych na ważne społecznie tematy. Ultrakonserwatywne organizacje mają wiele pomysłów, jak wykorzystać kryzys dla swoich celów. Jednym z nich byłoby wykluczenie z życia społecznego wszystkich osób, które nie mieszczą się w tradycyjnym modelu rodziny, co już zresztą robią prawnicy z Ordo Iuris. Ordo Iuris otacza opieką prawną jedynie rodziny, osoby wierzące i księży, pozycjonując osoby wierzące jako największe „ofiary”, kryzysu wynikającego z zagrożenia wirusem.

Te naruszenia podstawowych praw kobiet i osób z grup mniejszościowych i jednocześnie działania ruchów ultraprawicowych ukazują w jak trudnej sytuacji mogą znajdować się kobiety i osoby z grup mniejszościowych i jak dotkliwa w warunkach odosobnienia może być przemoc. Co więcej skali tych naruszeń nie da się póki co oszacować. Może się okazać, że skutki sygnalizowanych naruszeń i przemocy przerosną wszelkie statystyki i założenia.

W tej trudnej sytuacji organizacje feministyczne i prawnocłowiecze po raz kolejny pokazują, jak bardzo ważna jest ich rola w społeczeństwie nie tylko na rzecz demokracji, ale też bezpieczeństwa, o którym tak często mówi polski rząd.

---

²https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25757&LangID=E&fbclid=IwAR38CJzfMeJVI8XHnt49iuzM02ubG-ENetCs1Fk5v71YP269qllFV8_7cH0

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Organizacje członkowskie Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem stworzyły szereg form wsparcia zdalnego dla kobiet doświadczających przemocy lub nią zagrożonych. Wiele organizacji społecznych oferuje poradnictwo prawne czy wsparcie telefoniczne dla kobiet doświadczających przemocy, pomoc w zakupach dla seniorów i senierek LGBT+, telefony zaufania dla społeczności LGBT, czy też wsparcie ginekologiczne i psychologiczne dotyczące trudności z zakresu praw reprodukcyjnych.

To właśnie dzięki takim pro demokratycznym działaniom, po uporaniu się z kryzysem wokół koronawirusa, będzie możliwy powrót do codzienności, która budowana jest w oparciu o solidarność i poszanowanie praw człowieka. Dzięki temu zostanie zachowana wizja świata, w którym chcemy się spotkać i dalsze wspólne działanie na na rzecz równych praw będzie możliwe.

Dlatego też w erze uzasadnionych ograniczeń jako Wielka Koalicja za Równością i Wyborem oczekujemy od rządu i instytucji państwowych zaangażowania w pomoc kobietom, osobom migranckim, społeczności LGBT+ i osobom z niepełnosprawnościami. Oczekujemy, aby rząd nieprzerwanie realizował przysługujące nam prawa oraz zapewnił skuteczną ochronę osobom zagrożonym przemocą.

Z poważaniem
Aleksandra Magryta
Koordynatorka Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem

Pod stanowiskiem podpisały się wszystkie organizacje członkowskie Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem:

- 1 ADDP l'Association Défense de la Démocratie en Pologne (Stowarzyszenie na rzecz obrony demokracji w Polsce)
- 2 ASTRA Network
- 3 BABA Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet
- 4 Berliński Kongres Kobiet
- 5 Black Brussels Balloons
- 6 Czarny Protest Gliwice
- 7 Democracy is OK (DOK)
- 8 Demokratyczna Unia Kobiet
- 9 Dolnośląskie Forum Kobiet Stowarzyszeń i środowisk Kobietych
- 10 Dziewuchy Berlin
- 11 Dziewuchy Dziewuchom Francja
- 12 Dziewuchy Kieleckie
- 13 Dziewuchy Szczecin

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

- 14 Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
- 15 Federacja Polskie Lobby Kobiet
- 16 Femini Berlin Polska
- 17 Feministyczne Stowarzyszenie Polonijne Elles sans Frontieres ASBL
- 18 Fudacja Klamra
- 19 Fundacja Centrum Praw Kobiet
- 20 Fundacja Czas Dialogu
- 21 Fundacja Edukacja – Równość – Aktywność – Dialog Era Dialogu
- 22 Fundacja Feminoteka
- 23 Fundacja im. Izabeli Jarugi-Nowackiej
- 24 Fundacja im. Kazimierza Łyszczyńskiego
- 25 Fundacja Inicjatywa Kobiet Aktywnych
- 26 Fundacja KiDs
- 27 Fundacja Kobiety Zmieniają Świat
- 28 Fundacja na Rzecz Równości i Emancypacji STER
- 29 Fundacja Nie Tylko Matka Polka
- 30 Fundacja Nowoczesnej Edukacji SPUNK
- 31 Fundacja Pozytywnych Zmian
- 32 Fundacja Prawnikon
- 33 Fundacja Przestrzenie Dialogu
- 34 Fundacja Rodzić po ludzku
- 35 Fundacja Równość.info
- 36 Fundacja Trans-Fuzja
- 37 Galeria Inspiracji
- 38 Grupa Ponton
- 39 Inicjatywa Feministyczna
- 40 Inicjatywa Kobiety Piaseczno (OSK Piaseczno)
- 41 Inicjatywa Sto Lat Głosu Kobiet
- 42 Koalicja KARAT
- 43 Koalicja Mam Prawo
- 44 Kobiety w Sieci
- 45 KOD Kobiety
- 46 Kolektyw Manifa Toruńska

Wielka Koalicja za Równość i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

- 47 Konferencja Episkopatu Polek
- 48 Kongres Kobiet Północnej Wielkopolski (Stowarzyszenie „Metropolia Wielkopolska”)
- 49 Kongres Kobiet Województwa Śląskiego
- 50 Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet
- 51 Lambda Warszawa
- 52 Lubelska Koalicja na Rzecz Kobiet
- 53 Manifa Łódź
- 54 Manifa Rzeszów
- 55 Marsz Godności
- 56 Medical Students For Choice Poland
- 57 Międzynarodowy Strajk Kobiet
- 58 Nieformalna Grupa Czarny Protest
- 59 Nieformalna Grupa Inicjatywna z Bydgoszczy
- 60 Niezłomne-śląskie (Katowice)
- 61 Obywatelskie Stowarzyszenie “Możemy”
- 62 Ogólnopolski Strajk Kobiet
- 63 OSK Gryfino
- 64 OSK Poznań
- 65 OSK Puławy
- 66 OSK Sanok
- 67 OSK Sochaczew
- 68 OSK Warszawa
- 69 OSK Zawiercie
- 70 Polskie Towarzystwo Genderowe
- 71 Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
- 72 Protest kobiet
- 73 Ratujmy Kobiety
- 74 Ratujmy Kobiety Tarnów
- 75 Równość i Nowoczesność
- 76 Stowarzyszenie (S)Prawa Kobiet
- 77 Stowarzyszenie Aktywne Kobiety
- 78 Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

mail: koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

- 79 Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego – Krytyka Polityczna
- 80 Stowarzyszenie Inicjatyw Kobietych
- 81 Stowarzyszenie Inicjatywa Polska
- 82 Stowarzyszenie Klub XXI wieku
- 83 Stowarzyszenie Klucz Stop Społecznym Wykluczeniom
- 84 Stowarzyszenie Kobiety Słupsk
- 85 Stowarzyszenie Kongres Kobiet
- 86 Stowarzyszenie Koniński Kongres Kobiet
- 87 Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom
- 88 Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza
- 89 Stowarzyszenie Most Kobiet
- 90 Stowarzyszenie Nasz Bocian
- 91 Stowarzyszenie ON/OFF
- 92 Stowarzyszenie Poprawy Spraw Alimentacyjnych – Dla Naszych Dzieci
- 93 Stowarzyszenie Pro Femina
- 94 Stowarzyszenie Stop Stereotypom
- 95 Stowarzyszenie Szlakiem Kobiet
- 96 Stowarzyszenie Tuż Obok
- 97 Stowarzyszenie Wszechnicy Oświeceniowo-Racjonalistycznej
- 98 Ściana Furii
- 99 Te Tematy
- 100 Tęczowy Tarnów
- 101 Tomaszowski Kongres Kobiet
- 102 Toruńskie Dziewuchy
- 103 Trójmiejska Akcja Kobieta
- 104 Warszawskie Dziewuchy
- 105 Wielkopolski Kongres Kobiet

Do wiadomości: Media